

Eğitimde Dijital Dönüşüm

Arzu VAROL

Ş.F.Ü. Bilim ve Sanat Merkezi

Amasya/ Türkiye

Özet

Günümüzde eğitim anlayışı, bireysel öğrenmenin farkında olan ve herhangi bir ortama bağlı kalmadan öğrenebilen bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Teknolojinin hızla geliştiği dünyada çoğu zaman verilen bilgilerin yetersiz kalması yaşam boyu öğrenme becerilerini zorunlu hale getirmiştir. Teknolojinin hızlı gelişimi eğitim programlarını da etkilemiş, eğitimde dijital dönüşüm yaşanmış, bireysel öğrenmeyi, araştırmayı, merak duygusunu ve keşfetmeyi zorunlu kılmıştır. Mobil öğrenme sayesinde; tablet bilgisayar ve akıllı telefonlar kullanarak bilgiye istedikleri yerde ve zamanda ulaşabilirler. Tüm bu gelişmelerin yanında bireylerin mental iyi oluş yani psikolojik düzeyleri de dikkate alınmalıdır. Mobil öğrenmenin günümüzde önem kazanırken psikolojik iyi oluş düzeyleriyle de ilgilenilmelidir. Bu çalışmanın amacı salgın sürecinde zorunlu hale gelen dijital dönüşüm sürecinde mobil öğrenme ve mental iyi oluş arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Araştırmamızda yaş ve cinsiyet betimleyici sorular ile Warwick-Edinburgh mental iyi oluş ölçeği ve mobil öğrenme tutum ölçeği kullanılmıştır. Araştırmamızda veri analizlerine baktığımızda; m öğrenmeyi kullanan bireyler mobil bilgi düzeyi yeni nesil teknolojik cihazlara sahip olma durumunu olumlu yönde etkilemektedir. Araştırmada m-öğrenmeye ilişkin tutum puanları arttığında, mental iyi oluş düzeyine ilişkin puanlar da artmaktadır. Ortaokul öğrencilerinin mobil öğrenme için kullandığı cihazı, kişisel gelişimi ve yaratıcılığı için kullandığını ifade etmektedir.

Anahtar kelimeler: Eğitimde Dijital Dönüşüm, Mobil Öğrenme, Mental İyi Oluş, Uzaktan Eğitim

Digital Transformation in Education

Abstract

Today, the understanding of education aims to raise individuals who are aware of individual learning and can learn without being tied to any environment. In the world where technology is developing rapidly, the inadequacy of the information given most of the time has made lifelong learning skills necessary. The rapid development of technology has also affected

education programs, digital transformation has been experienced in education, and individual learning, research, sense of curiosity and discovery have been made compulsory. Thanks to mobile learning; They can access information wherever and whenever they want by using tablet computers and smart phones. In addition to all these developments, mental wellbeing, that is, psychological levels of individuals, should also be taken into account. While mobile learning gains importance today, psychological well-being levels should also be addressed. The aim of this study is to investigate the relationship between mobile learning and mental well-being in the digital transformation process, which has become mandatory in the epidemic process. Age and gender descriptive questions, Warwick-Edinburgh mental wellbeing scale and mobile learning attitude scale were used in our research. When we look at the data analysis in our research; The level of mobile knowledge of individuals using mobile learning positively affects the state of having new generation technological devices. In the study, when the attitude scores towards mobile learning increase, the scores related to the level of mental well-being also increase. Secondary school students use the device they use for mobile learning for their personal development and creativity.

Keywords: Digital Transformation in Education, Mobile Learning, Mental Well-Being, Distance Education

Giriş

İnsanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliği öğrenebilme gücüdür. Bu sebeple insanoğlu yaşamı boyunca değişim ve gelişime açık bir varlıktır. Bu sebeple eğitim sistemi her zaman değişim ve gelişim göstermiştir. Teknolojideki her yenilik eğitim sistemine de yenilikler kazandırmış, yeni kavram ve öğrenme tekniklerin ortaya çıkmasına imkan sağlamıştır. Teknolojideki hızlı değişimle birlikte her birey için zaman ve mekân sınırları ortadan kaldırarak, bireyin öğrenme için ihtiyaç duyduğu zamanı tanıyan eğitim alabileceği her öğrenme stiline ihtiyaç duyulmuştur. Bu durumda da zaman ve mekan sınırlamasının olmadığı öğrenme modeli önem kazanmaktadır (Gülseçen vd., 2010).

Teknolojinin hızla gelişmesiyle birlikte teknoloji anlamında okuryazar, iletişim konusunda interaktif dünyanın temellerinin atılmasının sebebi, teknoloji becerilerini yaratıcı bir şekilde kullanan, günümüz bireylerinin eğitim öğretim faaliyetlerinde mobil teknolojilerin kullanımı neredeyse bir zorunluluk haline gelmiştir (Topaloğlu, 2020).

Eğitimin dijitalleşmesi, bir kamu politikası olarak, eğitim politikalarının önemli gündemi bir haline çoktan gelmiştir. “Z kuşağı” olarak nitelenen gençliğin yeni halkası, dijital çağın etkin ve yatkın bireyleri olduklarını da ispatlamış durumdadırlar (Parlak, 2017).

4st International Congress of Social Science, Innovation & Educational Technologies

Tarihte görülmemiş bir hızda yayılan teknolojiler toplumsal alanların ve gündelik yaşamlarımızın vazgeçilmez unsurları haline gelmiştir. Bilişim teknolojilerinin bu hızlı gelişimi ve toplumsal kabulü yüzyıllardır devam eden birçok sistemi değişikliğe uğratmıştır. Ekonomi, sanayi, ulaşım, iletişim ve haberleşme gibi birçok alanla birlikte bu değişimden eğitim de önemli ölçüde etkilenmiştir. Yine de bu etki diğer alanlarla kıyaslandığında daha sıra dışı kalmaktadır (Sezgin ve Fırat, 2020).

Mobil cihazlar yaygınlaştıkça eğitimde kullanım alanı da genişlemektedir. Gelişen mobil teknolojiler her zaman ve her yerde kesintisiz esnek bir öğrenme imkânı sunmaktadır. Yapılandırmacı yaklaşıma göre ‘mobil Öğrenme’ günümüz ve geleceğin en önemli öğrenme modeli olduğu görünüyor. Pandemi sürecinde eğitimde hızlı bir dijital bir dönüşüm yaşanmış, mobil teknolojiler ve mobil öğrenme modeli önem kazanmış, insanlar bununla ilgili beceri geliştirmişlerdir. M-öğrenme, öğrenmenin mobil araçlarla gerçekleştirildiği bir uzaktan eğitim modeli. Bununla beraber M-öğrenme, bir yere bağlı olmadan içeriğe erişebilmeyi, diğer öğrenenlerle iletişim kurmayı sağlayan bir öğrenme biçimidir (Wikipedia,2021)

Mobil teknolojiler kullanıcılarına öğrenme-öğretme süreci açısından bir devrimsel bir sıçrayış niteliğinde fırsatlar sunmaktadır ve mevcut öğrenci kitlesi bu yeni öğrenme türüne psikolojik olarak ve bilgi, beceri açısından hazırdır (Yokuş, 2016).

Öğrenme sürecine sürekli erişimi hedefleyen mobil öğrenmenin, öğrenmede her zaman ve her yerde anlayışı ile zaman ve mekân sınırlılığını ortadan kaldırması en önemli avantajlarından biridir (Karoğlu, 2020). Mobil öğrenme ile öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişimi kolaylaştırır. Bazı iletişim problemi yaşayan öğrenciler söz alamasa bile yazı yazarak etkileşime girebilirler. Bireylerin kendilerini yönetmelerini sağlayarak belli oranda da olsa bilinçlenmelerine katkı sağlayabilir. Bireylerin gelişimsel süreçlerini izleme değerlendirme ve gerektiğinde anında geribildirim alma imkanı sunar (Gökmen vd., 2016).

Öğrencilerin mobil öğrenmeyi bilgi almak için kullanılabilecek en hızlı yoldur. Mobil öğrenme en geniş bilgi kütüphanesine sahiptir. Mobil öğrenme geleneksel öğrenme yöntemlerine göre daha hızlı öğrenme imkânı sağlar ve öğrenme kalitesini artırır (Kurnaz,2010).

Mobil öğrenme ile uzaktan eğitim her an erişilebilir oluşu, öğrencileri öncelik alıp öğrenme süreçlerini kendilerinin yönetebilmelerini sağlar. Öğrenen hâkimiyeti vardır. Okuma (metin ve grafik), video, animasyon, ses kayıtları (podcast), tartışmalara katılım (forumlar ya da SMS), internette araştırma, doğru yanıtı seçme (metin ya da fotoğraf) vb. bunların tümü mobil cihazların sunduğu farklı öğrenme yollarıdır. Öğrenciler böylece farklı öğrenim

yollarını tanıyacaklardır. Mobil öğrenme ile uzaktan eğitim, unutulmuş ya da yanlış hatırlanan bilgiye hızla erişilerek öğrencilerin hatayı düzeltilmesine imkân tanır. Ayrıca Öğretim materyallerinin dağıtımının hızlanması sağlanmıştır (Güzelyazıcı vd., 2014).

Mobil öğrenme uygulamalarının özellikle de uzaktan öğrenme ortamlarında giderek yaygınlaştığı görülmektedir. Mobil öğrenme teknolojileri sayesinde, zaman ve mekân sınırlılığının ortadan kaldırıldığı ve bu sayede uzaktan öğrenme ortamlarının daha esnek ve özgür bir öğrenme ortamı olabilmesine olanak tanımaktadır (Kılınç, 2015).

Mobil cihazlara, özellikle mobil telefonlara, küresel erişimin mümkün olması mobil öğrenmeye olan ilgiyi her geçen gün arttırmaktadır (Erken ve Kesim, 2016). Mobil cihazların ilişkili oldukları mobil teknolojiler de mobil öğrenme için önemli görülen bileşenlerdendir. Mobil araçlar ve uygulamalar aracılığıyla öğrenenlere destek hizmeti sağlanabilmekte; sayısal kitaplar veya ağlar üzerinden öğrenme içeriğine erişim olanağı tanımakta; bu şekilde öğrenme sürecini, öğrenme kaynaklarını, öğrenme fırsat ve deneyimlerini zenginleştirmekte, öğrenme eyleminin kesintisiz bir şekilde devam etmesine olanak sağlamaktadır (Bozkurt, 2015).

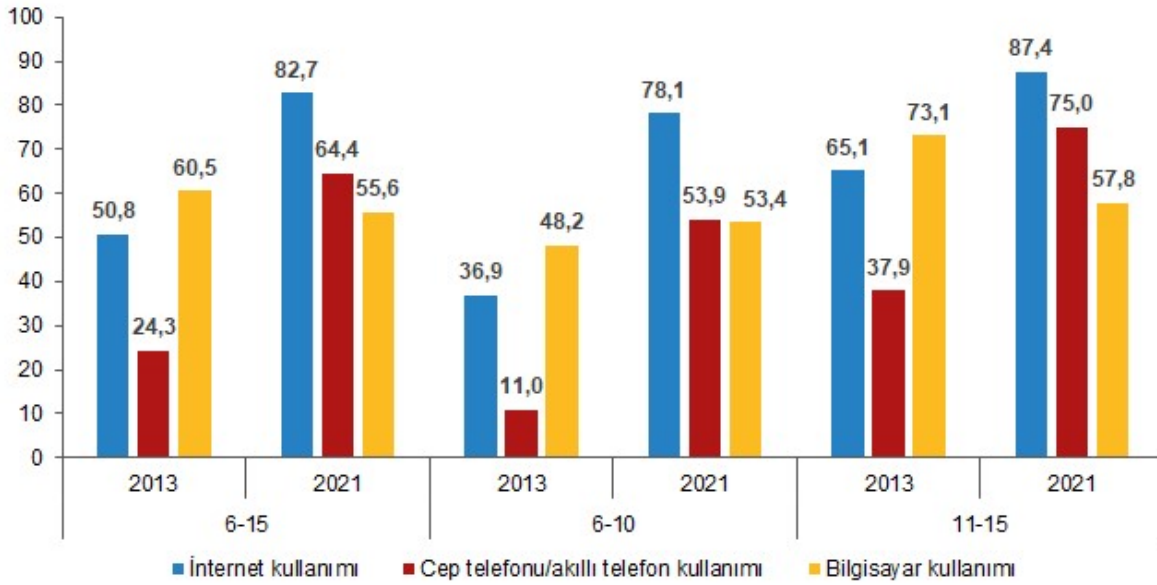
İnternet tabanlı uzaktan eğitimde mobil öğrenme ortamlarının kullanılması öğrenenlere isteği anda ve yerde, zaman ve mekâna bağımlı kalmaksızın öğrenme imkânı sunmaktadır (Oran, 2007).

Zaman ve mekân kavramının her alanda sorun olmaktan çıkarılmaya çalışıldığı günümüz teknolojisinde mobil öğrenmenin geleneksel uzaktan eğitimin etkinliği ve verimliliğini önemli ölçüde artırdığı düşünülmektedir (Işık vd., 2011).

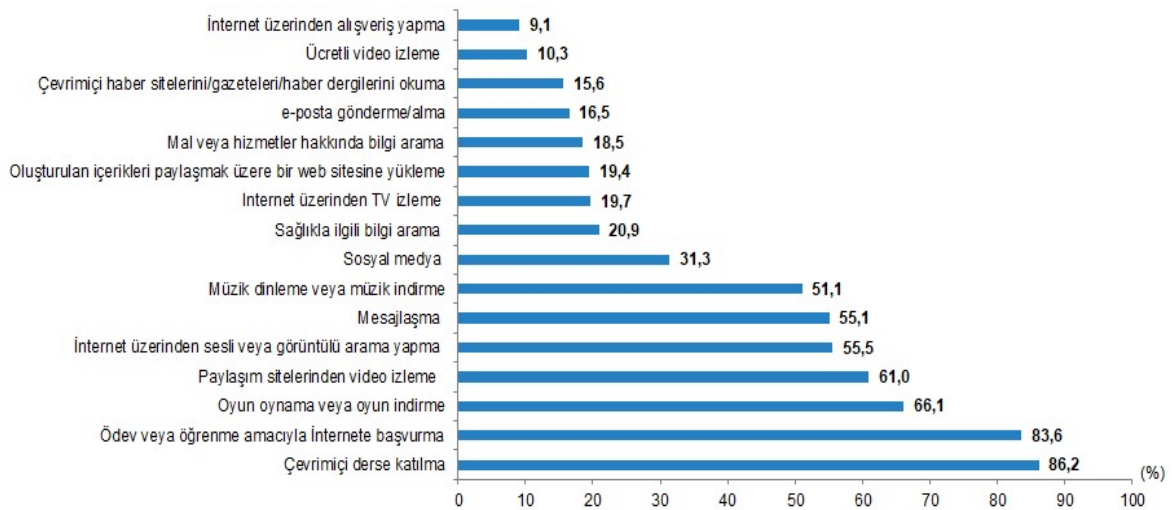
Mobil öğrenme uzaktan eğitimin günümüzdeki en hızlı oluşumlarından biri haline gelmiştir. İnsanlar E-öğrenme ortamlarına artık daha bağımsız bir şekilde bağlanma ihtiyacı duyuyorlar. Kaliteli ve herkese hitap edebilecek, özgün, yenilikçi eğitim vermek isteyen uzaktan eğitim kurumları mobil uzaktan eğitim sistemlerine yönelmeye başlamaktadırlar (Akkuş, 2015).

Sanal öğrenme ortamları üzerinden kullanıcılara yönelik eğlenceli eğitim ve sanal gerçeklik uygulamalarının yaratılması sonucu kullanıcı motivasyonunu ve performansını artırır. Mobil teknolojilerde ki gelişmeler, 4G teknolojisinin sağladığı hızlı internet seçenekleri ve mobil cihazların kullanıcılar tarafından kullanım oranının her geçen gün artmasına bakılacak olursa, mobil öğrenme uygulamalarının daha cazip, yoğun ve etkili bir şekilde gerçekleştireceğini söylemek mümkündür (Keskin, 2010).

Eğitim tamamıyla didaktik ve pedagojik süreçler değil, öğrenenlerin duyuşsal dünyalarına da dokunan; ilgi, anlayış ve empati pedagojisini gerektiren süreçlerdir (Bozkurt, 2020).

Grafik 1: TUIK Yaş grubuna göre çocukların bilişim teknolojisi kullanımı (%), 2013, 2021 TUIK 2021 istatistiklerine göre; Bilgisayar kullanan 6-15 yaş grubundaki çocukların en fazla %57,2 ile tablet bilgisayar kullandığı görüldü. Tablet bilgisayar kullanan çocukların oranı 2013 yılında %7,3'tü. Dizüstü bilgisayar (laptop, netbook vb.) kullanan çocukların oranı 2013 yılında %34,4 iken 2021 yılında %47,4, masaüstü bilgisayar kullanan çocukların oranı ise 2013 yılında %76,6 iken 2021 yılında %27,2 oldu.

Grafik 2: Düzenli İnternet kullanan çocukların İnternet kullanım amaçları, TUIK 2021

4st International Congress of Social Science, Innovation & Educational Technologies

TUIK 2021 istatistiklerine göre; Düzenli İnternet kullanan 6-15 yaş grubundaki çocukların İnternet aracılığı ile yürüttüğü faaliyetlerde, çevrimiçi derse katılma %86,2 ile ilk sırayı alırken %83,6 ile ödev veya öğrenme amacıyla İnternete başvurma ikinci sırada yer aldı. Bunu, %66,1 ile oyun oynama veya oyun indirme, %61,0 ile paylaşım sitelerinden video izleme, %55,5 ile İnternet üzerinden sesli veya görüntülü arama yapma izledi. Çocukların İnternette en az yürüttüğü faaliyet ise %9,1 ile İnternet üzerinden alışveriş yapmak oldu.

Amaç

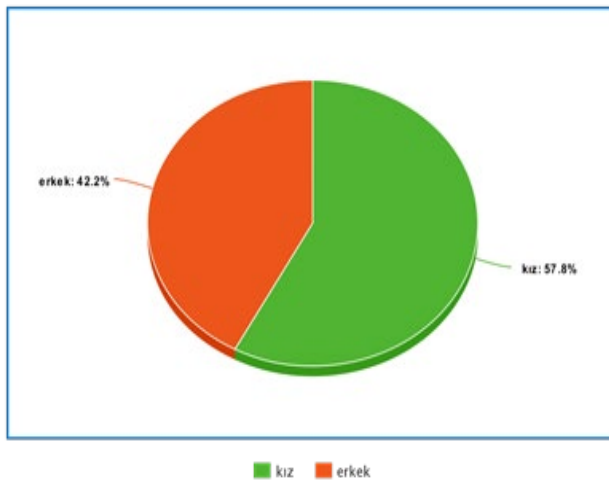
Bireyin kendi öğrenme stillerini keşfetmesi, zamana ve mekana bağlı kalmadan kesintisiz öğrenme ortamları oluşturabilmesi ve bu öğrenme imkanlarını hayat boyu devam ettirebilmesi becerisi kazanması; tüm bunları gerçekleştirirken mental (psikolojik) iyi oluş düzeyinin de yüksek olması çok önemlidir. M-(mobil) öğrenme günümüzde önem kazanırken psikolojik ve öznel iyi oluşunu kapsayan mental iyi oluş (psikolojik iyi oluş) düzeyleri ile ilgilenilmesi de gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, salgın sürecinde zorunluluk haline gelen eğitimde dijital dönüşüm sürecinde mobil öğrenme ve mental iyi oluş düzeyi arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Araştırma sonucunda çözüm yolları ve öneriler sunmaktır.

Yöntem

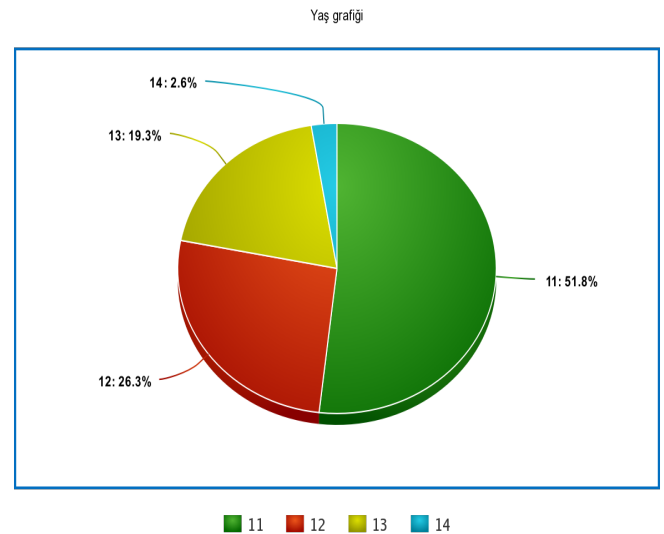
Bu çalışmadaki veriler; 2021-2022 eğitim öğretim dönemi Amasya ilinde farklı ortaokullarda eğitim gören 114 öğrenci ile elde edilmiştir. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin cinsiyet dağılımları; araştırmaya katılan katılımcıların %58,2' si (66kişi) kız; %41,8' i (48 kişi) erkektir. Katılımcıların %2,6 (3 kişi) 14 yaş, %19,3 (22 kişi) 13 yaş, %26,3 (30 kişi) 12 yaş, %51,8 (59 kişi) 11 yaşında olduğu görülmektedir. Araştırmamızda yaş ve cinsiyet betimleyici sorular ile Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği ve Mobil Öğrenme Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Çelik, (2013) tarafından geliştirilen; öğrencilerin mobil öğrenme tutumlarının tespit edilmesinde 21 maddeden oluşan beşli likert tipi ölçektir. Keldal, (2015) tarafından Türkçeye uyarlanan Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği (WEMİÖÖ) 14 maddeden oluşmaktadır ve psikolojik iyi oluş ile öznel iyi oluşu kapsayarak bireylerin pozitif mental sağlıklarıyla ilgilenmektedir.

Verilerin analizinde betimsel değişkenlerin yüzde analizleri, m öğrenme tutum ölçeği ve Warwick- Edinburgh mental iyi oluş ölçeğine verilen cevapların Standart sapma (s), aritmetik ortalama, standart hata, dizideki en küçük sayı, dizideki en büyük sayı, dizideki sayıların toplamı hesaplanarak yorumlanmıştır.

Bulgular

Grafik 3: Cinsiyet Grafiği

Grafik 4: Yaş Grafiği

Betimleyici istatistik verilerine bakıldığında Grafik 3'e göre araştırmaya katılan katılımcıların %57,8si (66kişi) kız; %42,2' i (48 kişi) erkektir. Grafik 4'e göre katılımcıların %2,6 (3 kişi) 14 yaş, %19,3 (22 kişi) 13 yaş, %26,3 (30 kişi) 12 yaş, %51,8 (59 kişi) 11 yaşında olduğu görülmektedir. Betimsel değişkenlerin yüzdelerik dağılımları Grafik 3 ve Grafik 4 de verilmiştir.

Tablo 1. Mobil Öğrenme Tutum Ölçeği

Sorular	Aritmetik ortalaması
1.Mobil araçların derste not almak açısından kullanışlı olduğuna inanıyorum.	3,58
2. Ders materyallerine daha hızlı ulaşabildiğim için m-Öğrenmeye katılmak hoşuma gider.	3,67
3. Mobil araçların bilgiyi depolama açısından kullanışlı olduğunu düşünürüm.	4,13
4. M-Öğrenmenin planlı ve sistematik ders çalışmayı desteklediğine inanıyorum.	3,63
5. Mobil araçlar insan sağlığına zararlı olduğundan sınıf ortamında kullanılmasını doğru bulmuyorum.	2,45
6. Mobil araçları düzenli şarj etmek gerektiğinden m-Öğrenme ortamında kullanmaya uygun olmadığını düşünüyorum.	2,44
7. Geniş ekrana sahip mobil araçların m-Öğrenme açısından kullanışlı olduğuna inanıyorum.	4,27
8. M-Öğrenmenin fazla okuma ve yazma gerektiren derslere uygun olmadığını düşünüyorum.	2,96
9. Hareket halindeyken dikkatim kolayca dağıldığı için sınıf dışındaki m-Öğrenme uygulamalarının yararsız olduğunu düşünürüm.	2,78
10. İnternette gelebilecek potansiyel tehlikeler nedeniyle (virüslü dosyalar vb.) m-Öğrenme ortamının güvensiz olduğunu düşünürüm.	3,00
11. Üniversitedeki derslerde m-Öğrenmenin yüz yüze öğrenmeyle birleştirildiğinde daha faydalı olacağını düşünüyorum.	3,63
12. Ders dışındaki boş vakitlerimi (Otobüs bekleme, teneffüs vb.) m-Öğrenmeyle değerlendirmenin faydalı olacağına inanırım.	3,35
13. M-Öğrenmenin hızlı geri bildirim/dönüt almak açısından faydalı olduğuna inanıyorum.	3,69
14. M-Öğrenmenin bireysel çaba gerektiren derslere uygun bir yöntem olduğunu	3,59

düşünüyorum.	
15. M-Öğrenmenin kalıcı öğrenmeyi sağladığı görüşüne katılıyorum.	3,26
16. M-Öğrenmenin hızlı ve pratik öğrenmeyi sağladığını düşünüyorum.	3,55
17. Defter ve kitap taşımak istemediğim için m-Öğrenmeyi ilgi çekici buluyorum.	3,33
18. Farklı öğrenme stillerine sahip (görsel, işitsel, yaparak ve yaşayarak öğrenme, vb.) öğrenciler için m-Öğrenmenin en uygun ortam olduğunu düşünürüm.	4,49
19. Araştırma becerilerimi geliştirmek için m-Öğrenmenin iyi bir fırsat olduğunu düşünürüm.	3,99
20. Kaçırdığım dersleri kendi kendime telafi edebileceğimden dolayı m-Öğrenmeyi tercih ederim.	3,64
21. Üniversitedeki derslerde m-Öğrenme kullanmanın öğrenme özgürlüğümü arttıracığına inanıyorum.	3,53
Standart sapma (s)	0,53
Aritmetik ortalama	3,47
Standart hata	0,11
Dizideki en küçük sayı	2,44
Dizideki en büyük sayı	4,49
Dizideki sayıların toplamı	72,96

Tablo 1 incelendiğinde örneklemin Mobil araçların derste not almak açısından kullanışlı olduğuna inanç ortalamalarının 3,58 olduğu; Ders materyallerine daha hızlı ulaşabildiği için m-Öğrenmeye katılmak hoşuna gideceği ortalamasının 3,67 olduğu; Mobil araçların bilgiyi depolama açısından kullanışlı olduğu düşüncesi ortalamasının 4,13 olduğu; M-Öğrenmenin planlı ve sistematik ders çalışmayı desteklediği maddesinin ortalaması 3,63 olduğu; Mobil araçlar insan sağlığına zararlı olduğundan sınıf ortamında kullanılmasını doğru bulmadıklarının ortalaması 2,45 olduğu; Mobil araçları düzenli şarj etmek gerektiğinden m-Öğrenme ortamında kullanmaya uygun olmadığı ortalaması 2,44; Geniş ekrana sahip mobil araçların m-Öğrenme açısından kullanışlı olduğuna inanç ortalaması 4,27 olduğu; M-Öğrenmenin fazla okuma ve yazma gerektiren derslere uygun olmadığını düşüncesinin ortalaması 2,96 olduğu; Hareket halindeyken dikkatinin kolayca dağıldığı için sınıf dışındaki m-Öğrenme uygulamalarının yararsız olduğu düşüncesinin ortalaması 2,78 olduğu; İnternette gelebilecek potansiyel tehlikeler nedeniyle (virüslü dosyalar vb.) m-Öğrenme ortamının güvensiz olduğu düşüncesinin ortalaması 3,00 olduğu; Üniversitedeki derslerde m-Öğrenmenin yüz yüze öğrenmeyle birleştirildiğinde daha faydalı olacağı düşüncesinin ortalaması 3,63 olduğu; Ders dışındaki boş vakitlerimi (Otobüs bekleme, teneffüs vb.) m-Öğrenmeyle değerlendirilmenin faydalı olacağı inanç ortalaması 3,35 olduğu; M-Öğrenmenin hızlı geri bildirim/dönüt almak açısından faydalı olduğu inanç ortalaması 3,69 olduğu; M-Öğrenmenin bireysel çaba gerektiren derslere uygun bir yöntem olduğu ortalaması 3,59 olduğu; M-Öğrenmenin kalıcı öğrenmeyi sağladığı görüşü ortalaması 3,26 olduğu; M-Öğrenmenin hızlı ve pratik öğrenmeyi sağladığını düşüncesinin ortalaması 3,55 olduğu; Defter ve kitap taşımak istemediği için m-Öğrenmeyi ilgi çekici bulduklarının ortalaması 3,33 olduğu; Farklı öğrenme stillerine sahip (görsel, işitsel, yaparak ve yaşayarak öğrenme, vb.)

öğrenciler için m-Öğrenmenin en uygun ortam olduğunu düşüncesinin ortalaması 4,49 olduğu; Araştırma becerilerimi geliştirmek için m-Öğrenmenin iyi bir fırsat olduğunu düşüncesinin ortalamasının 3,99 olduğu; Kaçırıldığı dersleri kendi kendine telafi edebileceğinden dolayı m-Öğrenmeyi tercih ettiklerinin ortalaması 3,64 olduğu; Üniversitedeki derslerde m-Öğrenme kullanmanın öğrenme özgürlüğümü arttıracığına inanç ortalaması 3,43; ölçeğin Standart sapma (s)0,53 olduğu; Aritmetik ortalamasının 3,47 olduğu; Standart hatasının 0,11 olduğu; Dizideki en küçük sayının 2,44 olduğu; Dizideki en büyük sayının 4,49 olduğu; Dizideki sayıların toplamı 72,96 olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği

Sorular	Aritmetik ortalama
1. Gelecekle ilgili iyimserim.	3,78
2. Kendimi işe yarar (faydalı) hissediyorum.	3,86
3. Kendimi rahatlamış hissediyorum.	3,52
4. Diğer insanlara karşı ilgiliyim.	3,79
5. Farklı işlere zaman ayırabilecek enerjim var.	4,04
6. Sorunlarla iyi bir şekilde başa çıkabilirim.	3,94
7. Açık ve net bir biçimde düşünebiliyorum.	4,16
8. Kendimden memnunum.	3,88
9. Kendimi diğer insanlara yakın hissediyorum.	3,59
10. Kendime güveniyorum.	4,03
11. Kendi kararlarımı kendim verebiliyorum.	4,18
12. Sevdiğimi hissediyorum.	3,39
13. Yeni şeylere karşı ilgiliyim.	4,36
14. Neşeli hissediyorum	3,84
Standart sapma (s)	0,26
Aritmetik ortalama	3,88
Standart hata	0,07
Dizideki en küçük sayı	3,39
Dizideki en büyük sayı	4,36
Dizideki sayıların toplamı	54,36

Tablo 2 Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeğine göre; ‘Gelecekle ilgili iyimser hissediyorm’ ortalamasının 3,78 olduğu; ‘Kendimi işe yarar (faydalı) hissediyorum’ maddesinin ortalaması 3,86 olduğu; ‘Kendimi rahatlamış hissediyorum’ maddesinin ortalamasının 3,52 olduğu; ‘Diğer insanlara karşı ilgiliyim’ maddesinin ortalamasının 3,79 olduğu; ‘Farklı işlere zaman ayırabilecek enerjim var’ maddesinin ortalamasının 4,04 olduğu; ‘Sorunlarla iyi bir şekilde başa çıkabilirim’ maddesinin ortalamasının 3,94 olduğu; ‘Açık ve net bir biçimde düşünebiliyorum’ maddesinin ortalamasının 4,16 olduğu; ‘Kendimden memnunum’ maddesinin ortalamasının 3,88 olduğu; ‘Kendimi diğer insanlara yakın hissediyorum’ maddesinin ortalamasının 3,59 olduğu; ‘Kendime güveniyorum’ maddesinin ortalamasının 4,03 olduğu; ‘Kendi kararlarımı kendim verebiliyorum’ maddesinin ortalamasının 4,18 olduğu; ‘Sevdiğimi hissediyorum’ maddesinin ortalamasının 3,39

olduğu; ‘Yeni şeylere karşı ilgiliyim’ maddesinin 4,36 olduğu; ‘Neşeli hissediyorum’ maddesinin ortalamasının 3,84 olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Mobil Öğrenme Tutum Ölçeği ve Warwick- Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği Sonuçlarının Karşılaştırılması

	Aritmetik ortalama \bar{x}	Standart sapma	Std. hata
Mobil Öğrenme Tutum Ölçeği	3,47	0,53	0,11
Warwick- Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği	3,88	0,26	0,07

Tablo 3 incelendiğinde Mobil öğrenme tutum ölçeğinin aritmetik ortalaması 3,47 ve Warwick- Edinburgh mental iyi oluş ölçeğinin aritmetik ortalaması 3,88 olduğu görülmektedir. Mobil öğrenme tutum ölçeğinde standart sapma 0,53 ve std hata 0,11 olduğu görülmektedir. Warwick- Edinburgh mental iyi oluş ölçeğinin standart sapma 0,26 ve std hata 0,07 olduğu görülmektedir. Elde ettiğimiz sonuçlara göre iki ölçeğin aralarında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Tablo 4. Mobil Öğrenme İle Mental İyi Oluş Düzeyine İlişkin Maddelerin Karşılaştırılması

Mobil Öğrenmeye İlişkin <u>En Yüksek</u> Aritmetik Ortalamaya Sahip Maddeler		
Mobil öğrenme Tutumları	Mobil araçların bilgiyi depolama açısından kullanışlı olduğunu düşünürüm.	4,13
	Geniş ekrana sahip mobil araçların m-Öğrenme açısından kullanışlı olduğuna inanıyorum.	4,27
	Farklı öğrenme stillerine sahip (görsel, işitsel, yaparak ve yaşayarak öğrenme, vb.) öğrenciler için m-Öğrenmenin en uygun ortam olduğunu düşünürüm.	4,49
Mental İyi Oluş Düzeyine İlişkin <u>En Düşük</u> Aritmetik Ortalamaya Sahip Maddeler		
Mental İyi Oluş Düzeyleri	Sevdiğimi hissediyorum.	3,39
	Kendimi rahatlamış hissediyorum.	3,52
	Kendimi diğer insanlara yakın hissediyorum.	3,59

Tablo 4 'e göre 'Mobil araçların bilgiyi depolama açısından kullanışlı olduğunu düşünürüm.', 'Geniş ekrana sahip mobil araçların m-Öğrenme açısından kullanışlı olduğuna inanıyorum.', 'Farklı öğrenme stillerine sahip (görsel, işitsel, yaparak ve yaşayarak öğrenme, vb.) öğrenciler için m-Öğrenmenin en uygun ortam olduğunu düşünürüm.' maddeleri mobil öğrenmenin geniş bir kullanım alanı olduğunu, mobil öğrenmenin günümüz eğitim anlayışında yerini almış olduğunu ve ileri düzey beceriler geliştirilebilecek mobil cihazlara ihtiyaç duyulduğu; bireyin psikolojik iyi oluş haline ilişkin 'Sevdiğimi hissediyorum.', 'Kendimi rahatlamış hissediyorum.', 'Kendimi diğer insanlara yakın hissediyorum.' maddelerinin mental iyi oluş düzeyi ölçeğinin diğer maddeleri arasında en düşük aritmetik ortalamaya sahip olmasıyla ilişkilendirilebilir.

Sonuç ve Tartışma

Tablo 1 incelendiğinde örneklemin Mobil araçların derste not almak açısından kullanışlı olduğuna inanç ortalamalarının 3,58 olduğu; Ders materyallerine daha hızlı ulaşabildiği için m-Öğrenmeye katılmak hoşuna gideceği ortalamasının 3,67 olduğu; Mobil araçların bilgiyi depolama açısından kullanışlı olduğu düşüncesi ortalamasının 4,13 olduğu; M-Öğrenmenin planlı ve sistematik ders çalışmayı desteklediği maddesinin ortalaması 3,63 olduğu; Mobil araçlar insan sağlığına zararlı olduğundan sınıf ortamında kullanılmasını doğru bulmadıklarının ortalaması 2,45 olduğu; Mobil araçları düzenli şarj etmek gerektiğinden m-Öğrenme ortamında kullanmaya uygun olmadığı ortalaması 2,44; Geniş ekrana sahip mobil araçların m-Öğrenme açısından kullanışlı olduğuna inanç ortalaması 4,27 olduğu; M-Öğrenmenin fazla okuma ve yazma gerektiren derslere uygun olmadığını düşüncesinin ortalaması 2,96 olduğu; Hareket halindeyken dikkatinin kolayca dağıldığı için sınıf dışındaki m-Öğrenme uygulamalarının yararsız olduğu düşüncesinin ortalaması 2,78 olduğu; İnternette gelebilecek potansiyel tehlikeler nedeniyle (virüslü dosyalar vb.) m-Öğrenme ortamının güvensiz olduğu düşüncesinin ortalaması 3,00 olduğu; Üniversitedeki derslerde m-Öğrenmenin yüz yüze öğrenmeyle birleştirildiğinde daha faydalı olacağı düşüncesinin ortalaması 3,63 olduğu; Ders dışındaki boş vakitlerimi (Otobüs bekleme, teneffüs vb.) m-Öğrenmeyle değerlendirmenin faydalı olacağı inanç ortalaması 3,35 olduğu; M-Öğrenmenin hızlı geri bildirim/dönüt almak açısından faydalı olduğu inanç ortalaması 3,69 olduğu; M-Öğrenmenin bireysel çaba gerektiren derslere uygun bir yöntem olduğu ortalaması 3,59 olduğu; M-Öğrenmenin kalıcı öğrenmeyi sağladığı görüşü ortalaması 3,26 olduğu; M-Öğrenmenin hızlı ve pratik öğrenmeyi sağladığını düşüncesinin ortalaması 3,55 olduğu; Defter ve kitap taşımak istemediği için m-Öğrenmeyi ilgi çekici bulduklarının ortalaması 3,33 olduğu; Farklı öğrenme stillerine sahip (görsel, işitsel, yaparak ve yaşayarak öğrenme, vb.) öğrenciler için m-Öğrenmenin en uygun ortam olduğunu düşüncesinin ortalaması 4,49 olduğu; Araştırma becerilerimi geliştirmek için m-Öğrenmenin iyi bir fırsat olduğunu düşüncesinin ortalamasının 3,99 olduğu; Kaçırıldığı dersleri kendi kendine telafi edebileceğinden dolayı m-Öğrenmeyi tercih ettiklerinin ortalaması 3,64 olduğu; Üniversitedeki derslerde m-Öğrenme kullanmanın öğrenme özgürlüğümü arttıracığına inanç ortalaması 3,43; ölçeğin Standart sapma (s)0,53 olduğu; Aritmetik ortalamasının 3,47 olduğu; Standart hatasının 0,11 olduğu; Dizideki en küçük sayının 2,44 olduğu; Dizideki en büyük sayının 4,49 olduğu; Dizideki sayıların toplamı 72,96 olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4st International Congress of Social Science, Innovation & Educational Technologies

Teknolojideki gelişmeler her geçen yıl eğitimde de sistem güncellemesini zorunlu kılmaktadır. Öğrencilerin mobil bilgi düzeyi yeni nesil teknolojik cihazlara sahip olma durumunu olumlu yönde etkilemektedir. Araştırmada m-öğrenmeye ilişkin tutum puanları arttığında, mental iyi oluş düzeyine ilişkin puanlar da artmaktadır. Ortaokul öğrencilerinin mobil öğrenme için kullandığı cihazı, kişisel gelişimi ve yaratıcılığı için kullandığını ifade etmektedir.

Tablo 2 Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeğine göre; ‘Gelecekle ilgili iyimser hissediyorum’ ortalamasının 3,78 olduğu; ‘Kendimi işe yarar (faydalı) hissediyorum’ maddesinin ortalaması 3,86 olduğu; ‘Kendimi rahatlamış hissediyorum’ maddesinin ortalamasının 3,52 olduğu; ‘Diğer insanlara karşı ilgiliyim’ maddesinin ortalamasının 3,79 olduğu; ‘Farklı işlere zaman ayırabilecek enerjim var’ maddesinin ortalamasının 4,04 olduğu; ‘Sorunlarla iyi bir şekilde başa çıkabilirim’ maddesinin ortalamasının 3,94 olduğu; ‘Açık ve net bir biçimde düşünebiliyorum’ maddesinin ortalamasının 4,16 olduğu; ‘Kendimden memnunum’ maddesinin ortalamasının 3,88 olduğu; ‘Kendimi diğer insanlara yakın hissediyorum’ maddesinin ortalamasının 3,59 olduğu; ‘Kendime güveniyorum’ maddesinin ortalamasının 4,03 olduğu; ‘Kendi kararlarımı kendim verebiliyorum’ maddesinin ortalamasının 4,18 olduğu; ‘Sevildiğimi hissediyorum’ maddesinin ortalamasının 3,39 olduğu; ‘Yeni şeylere karşı ilgiliyim’ maddesinin 4,36 olduğu; ‘Neşeli hissediyorum’ maddesinin ortalamasının 3,84 olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

M-Öğrenmeyi kullanan bireyler m-öğrenmeye ilişkin avantajlarla ne kadar sıklıkla yaşarlarsa mental iyi oluş düzeyleri de o oranda pozitif yönde etkilenmektedir. Dolayısıyla mobil öğrenmeye ilişkin avantajlar ne kadar arttırılabilirse mental iyi oluş düzeyinin de o kadar yüksek olacağı söylenebilir.

Öneriler

Okullar ve öğretim kurumları ortaya çıkan yeni sistemlere ve değişen öğrenme stillerine göre eğitim programlarını, içeriklerini, öğrenme-öğretme süreçlerini ve değerlendirme araçlarını uygun bir şekilde güncellenmelidir. Eğitim sistemi ve okul kültürü mobil teknolojilerden gelişigüzel yararlanmamalı, sürekli gelişim halindeki yeni uygulama ve araçları okul kültürüne göre uyarlamalı ve bir gelişim planı hazırlamalıdır. Mobil öğrenme becerileri geliştirirken bireylerin mental iyi oluşları da hesaba alınmalı, bireylerin merak duygusu canlı tutulmalıdır. Bu çalışmadan yararlanılarak etkili mobil öğrenme durumları oluşturma amacıyla birtakım temel esaslar düzenlenebilir ve buna yönelik politikalar geliştirilebilir.

Kaynakça

- Akkuş, İ., & Kapıdere, M. (2015). Açık Kaynak Kodlu Mobil Uzaktan Eğitim Yönetim Sistemleri. In 9th International Computer & Instructional Technologies Symposium (pp. 20-22).
- Bozkurt, A. (2015). Mobil öğrenme: her zaman, her yerde kesintisiz öğrenme deneyimi. earsiv.anadolu.edu.tr
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması.
- Çelik, Ahmet. (2013). M-öğrenme tutum ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik analizleri. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 2(4), 172-185.
- Gökmen, Ö. F., Duman, İ., & Horzum, M. B. (2016). Uzaktan eğitimde kuramlar, değişimler ve yeni yönelimler. Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 2(3), 29-51.
- Gülseçen, S., Gürsul, F., Bayrakdar, B., Çilengir, S., & Canım, S. (2010). Yeni nesil mobil öğrenme aracı: Podcast. XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri, Muğla Üniversitesi, 10-12.
- Güzelyazıcı, Ö., Dönmez, B., Kurtuluş, G., & Hacıosmanoğlu, Ö. (2014). Yeni Yüzyıl Üniversitesinde Mobil Öğrenme. Ejoboc (Electronic Journal of Vocational Colleges), 4(2).
- Işık, A. H., Özkaraca, O., & Güler, İ. (2011). Mobil öğrenme ve podcast. XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri, 861-866.
- Karoğlu, A. K. K., Çetinkaya, K. B., & Çimşir, E. (2020). Toplum 5.0 sürecinde Türkiye’de eğitimde dijital dönüşüm. Üniversite Araştırmaları Dergisi, 3(3), 147-158.
- Keldal, G. (2015). Warwick-Edinburgh mental iyi oluş ölçeği’nin Türkçe formu: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. The Journal of Happiness & Well-Being, 3(1), 103-115.
- Keskin, N. Ö. (2010). Mobil öğrenme teknolojileri ve araçları. Akademik Bilişim, 10(490.10), 12.
- Kılınç, H. (2015). Mobil öğrenme: eğitim ve öğrenimin dönüşümü. Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 1(4), 132-138.
- Kurnaz, H. (2010). Mobil öğrenme özelliğinin öğrenciler tarafından kullanılabilirliği (Master's thesis, Sakarya Üniversitesi).
- Oran, M. K., & Karadeniz, Ş. (2007). İnternet tabanlı uzaktan eğitimde mobil öğrenmenin rolü. Akademik Bilişim, 31, 167-170.
- Parlak, B. (2017). Dijital çağda eğitim: Olanaklar ve uygulamalar üzerine bir analiz. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 22(Kayfor 15 Özel Sayısı), 1741-1759.

Sezgin, S., & FIRAT, M. (2020). Covid-19 pandemisinde uzaktan eğitime geçiş ve dijital uçurum tehlikesi. Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 6(4), 37-54.

Topaloğlu, M. (2020). Eğitimde Dijital Dönüşüm: Mobil Öğrenmenin Mental İyi Oluş Düzeyi Açısından İncelenmesi. Trakya üniversitesi Sosyal bilimler Dergisi, 22(1), 65-78.

Yokuş, G. (2016). Eğitim fakültesi öğrencilerinin mobil öğrenmeye ilişkin görüşlerinin incelenmesi ve eğitim bilimlerine yönelik mobil uygulama geliştirme çalışması: Mobil Akademi (Master's thesis, Eğitim Bilimleri Enstitüsü), 255-256.

<https://tr.wikipedia.org/wiki/M-%C3%B6%C4%9Frenme>

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Cocuklarda-Bilisim-Teknolojileri-Kullanim-Arastirmasi-2021-41132>

<https://standart-sapma-hesaplama.hesabet.com/>

Anket

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfto2wTFdLZOpCLjvJ-kaeCkjEHmC9O5supqJeSQ11vX1I01A/viewform?usp=sf_link

Yanıtlar

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1o0mQGnpz2SRvSlQ99wXI8CKtgpTIWN8Bnlbj1-jK4GY/edit?usp=sharing>